

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt 50 kr., egy óra 1 frt.

Megjelenik mindennap
vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős
Kutasi Imre
kiadó s laptulajdonos

Szerkesztőség Nagy-Várad-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet)
Kiadóhivatal Nagy-Várad-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint)
Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

A nő a családban.

— jan. 11.

A nő az emberi társadalom fejlődésének minden szakmában alárendeltje volt az erősebb férfinemnek; ezért természetesen a férfitől várja boldogulását, legtöbbször megélhetését. Nagyon kifejtett tehát a nőben a férfiaknak való tetszés vágya. A hódítási eszközöknek egész tárháza áll a nő rendelkezésére.

A szép külsőt a véletlen szerencse a születéskor adományozza, komoly férfi tehát a nőnek szellemi képességeit bizonyára többre fogja becsülni, mint a mulandó becsü szépséget. A valódi eszes nő mindig jó gazdasszony is s ha belátja valaki, milyen haszna van a jó gazdasszonykodásnak, igen ritka eset, hogy ne igyekezzen ezt a becses tulajdonságot meg is szerezni. Jó családi körben bizony számon is szokták tartani, ki milyen gazdasszony. S a jó gazdasszonynak sok apró diadalt szerez, ha háztartását az ismerősök dicsérik. Ellenkezőleg: mennyi szenvedély és baj kulforrása az olyan háztartás, hol soha semmi sem megy rendben. Ahol az ebéd, a vacsora soha nincsen idejében elkészítve, — hol a konyhára kiadott havipénz soha nem elég huszadikán túl s a családbeliek fehérműje örökös rendetlen ségben van. A férj pedig nem tudja elképzelni, hogy daczára tisztességes keresetének, otthon semmi kényelem, semmi

jólét nem környezi, sőt az anyagi gondok évről évre szaporodnak.

Ilyképpen a rossz gazdasszony egyben megrontója a családi kör nyugalmanak, a boldogságnak; házban örökös perpatvar és izgalom ver tanyát, aminek be láthatatlanok a következtései. Nemcsak magának a családnak árt az ilyen, hanem árt első sorban a gyermekek s kiváltképp a leánygyermek jövődősorsának. A nyugalmas, rendezett viszonyok közt élő családok leányai rendszerint hamarabb is mennek férjhez, amint az általános tapasztalás eióggé igazol.

A nőstülki akaró férfi nincsen a világon olyan csábító, mint a jó gazdasszonyság. A jó gazdasszonyságnak a látogatásával, a vele való visszaéléssel is be sok eszes, de lelketlen nő ment már férjhez, Persze, az ilyen látszatra alapított házasságnak rendszeren rossz a vége.

Nincs nő a világon, ki ne tudna jó gazdasszony lenni, csak meg kell vele értenni, mennyire fontos sőt mulatságos foglalkozás a gazdasszonykodás.

Hiszen azért, hogy valaki jó gazdasszony, létére akár tudományosan is kiképezheti magát, ha családi körében oly egyének vannak, a kik zsenge korában nevelik beléje a gazdasszonyság iránt való hajlandóságot és megértetik vele azt a hatalmas szük séget, hogy a nő csak úgy tehet igazán nő és úgy töltheti be minden között hivatását, ha — a tanulás mellett még jó házinő is lesz. De sokszor

szánalommal hallottam szegény rosszul nevelt nőket, hogy az ajkbigyesztve tárgyalt gazdasszonyság felől miként vélekednek.

Az angol és a francia nyelv tanulása a zongora és a leány gymnásium igen igen jól megférnek együtt a jó gazdasszonysággal.

Mikor a leánygymnáziumról és Szabad Lyceumról van szó, igen fontosnak tartom a magasabb iskolázás közben is a gazdasszonyi ismeretek tanítását.

Az hiszem, hogy kellő tapintat és gyakorlat segítségével a leánygymnásiumban is igen meg lehetne kedveltetni a háztartási tudományt.

Zihlay Ágnes.

Kautz Gyula lemondás. Kautz Gyula, az Osztrák-Magyar Bank kormányzója, mint tudvalevő, régóta távozni szándékozik ez állásából. Eddig, a kiegyezési terhes aktus alatt megtartotta állásában erős kötelességtudása, a mivel a bankkegyezmény megkötésében, miként tudja levő, igen nagy szolgálatokat tett. Most, hogy az állásával járó súlyos feladatokon túl van, ismétellen kifejezte óhaját, hogy távozni szeretne. Bár nincs is kilátás Kautz szándékának megváltoztatására, de azért az utódjára vonatkozó kombinációkat az irányadó körök üres szóbeszédnek tartják. Ez a kérdés csak ahker lesz aktuális, ha maga az új osztrák kormány megkezdte működését és abban a helyzetben lesz, hogy a kormányzói állás újból való betöltése kérdésében állást foglalhasson.

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZAJA

MEGVERT ENGEM

Megvert engem az Ur Isten,
Nem hagyott vretellen,
Mert a rózsám tiszta szivéből
Igazán szerettem.
De elhagyott és azóta
Csak a sirba rágygom.
. . . Áldja meg őt a teremtő
Mind a két világon.

Mikor elment nem lehetett
Bucsuzni se tőle . . .
Ríges rég már, hogy nem láttam,
Hír sem jött felőle.
Elvitt tőlem, mindent elvitt,
Vele ment a kedvem
Nekem maradt fájó szivem
Bánatom és könnyem . . .

Péterfi Tamás.

Négyesfogaton.

— Kép az életből. —

Irta: Máthé Pál.

A fehérporos országuton, mely ugy kanyarog a völgy térés fenekén, mint zöld asztalon a krétával huzott görbevonat, vándorló mesterlegény botorkál. Félrekapott kalapja mellett vad virág bokréta virit s piros nyakendője vigan lobog a hajnali szélben. Ruhája csupa por, sőt cipője is minden lépésnél egész kis porfelleget szuszszannak ki magukból. Vállán a kampós bot, a végén batyu, mely könnyű lehet, mint gazdájának gondatlan lelke, hogy oly könnyedén gázol a bokáig érő porban s vidámban dalol a hajnalt is üdvözölő, pacsirtánál.

A kellő nap piros, mint az ébredő gyermek arca.

A nagy lomha sziklák, melyek egyik oldalról az ut felé hajolnak, álmosan nyújtózkodnak, mint egy ébredő ember s mély megbotránkozással pillantanak alá a völgybe hogy lássák, kicsoda az a vakmerő, ki hetyke jókedvében édes álmukat zavarni merészei.

Az az ember pedig lármáz odalenn, mint egy berugott gnóm, mintha írásbeli megbízása volna a teremtőtől, hogy a lustálkodó természetet fölébressze.

A sziklák röse kedve fordítják égnek tarfejüket. Egynémelyik kiszakít egy-egy darabot az arra vonuló fellegekől s azzal takarja el szézyentől viruló arcát, hogy magas figyelmét ilyen remmiségre fosditotta.

Másfelől az erdős hegyek szelid lejtőin hosszú fehér sorban dolgoznak az ingre vetőkötött kaszázok. Egyik meghallja a vándor vidám nótáját, kaszájára támaszkodik, magasra emelt kalapjával integet s nagyotkiáltva köszön le feléje az országutra.

A vándor batyuját megcsóválja a levegőben s vigan rikoltva felel a parasztok üdvözlésére.

Egyszerre hangos csilingelés, kocsizörgés hangzik föl a háta mögött. A kocsis már jó messziről rákiált az ut közepén botorkáló alakra s ennek mégis van annyi ideje, hogy az ut szélére ugorjék, olyan gyorsan repül négy prűszkölő ló a magas kerekű uri kocsiival.

A kocsi nyomában iramodó porfelleggel együtt eltűnik széles kedvű bolond istókomaiakja is. Helyében villogó szemű koldus áll az ut szélén, kinek kalapja mellé esőpet

A vezérkar és a honvédség. A honvédségnél működő vezérkari tisztek újból tervezett beosztása éppenséggel nem érinti a honvédségi törvénynek egyetlen intézkedését sem. E szerint a magyar szolgálati és vezérnyelv és a honvédelmi miniszter hatásköre egyáltalán nem alterálódik. A honvédségi szervezet integrálásának teljes sérthetlensége mellett történik ez a beosztás, mely azonban módot nyújt a honvédtiszteknek arra, hogy legnemesebb ambíciójuk kielégését nyerjen.

A delegációk.

Január 11.

Az osztrák delegációhosszúra nyuló tárgyalásai miatt nemcsak a tegnapi bizottsági ülés hanem a magyar delegáció teljes ülése sem volt megtartható, mivel a közös miniszterek az osztrák delegáció üléséről el nem távozhattak.

Mint hogy az osztrák delegáció ülése már minden bizonynyal véget ért a magyar országos bizottság ma délelőtt 11 órakor megtarthatta elmaradt ülését, a melynek napirendjére első sorban a tengerészeti, másodsorban a külügyi költségvetési előirányzat megvitatása volt kitűzve.

Az ülés kétségkívül nagyon mozgalmas volt mert, a külügyi előirányzat tárgyalásának során általános érdeklődéssel várták Szilágyi Dezső felszólalását, a ki a monarchia külügyi politikájáról kívánta előadni nézeteit hosszabb beszédten.

A háboru.

jan 11.

Lord Robertsnek, a délafrikai angol csapatok új főparancsnokának és az ő vezérkari főnökének, lord Kitchenernek ma

sem illik az a virágbokréta, de annál inkább állja alá a szociálisták hagyományos piros nyakkendője.

Jobb kezét arczára szorítja, de széles tenyere nem elég arra, hogy egészen eltakarja azt a keskeny, piros sávot, melyet az urasági kocsis ostorának csapója hagyott arca közepén.

Balját ökölbe szorítva emeli a tova robogó koci után és sziszeg valamit, a mi, ha teljesebnék nem volna inyére a kocsiában feszengő uraságnak.

Oda minden kedve a szegény fiúnak. Sötét gondolatok támadnak kigyult agyában s ezek annyira lehangolják, hogy fáradtnak érzi magát s fejét lehajtva ezamog tovább ez ut közepében.

Egyszerre olyan messze kezdi érezni magát utja czéljától, pedig beh szeretné, ha minél előbb oda érkezhetnék!

Gondolatait újabb kocsiözögés zavarja. Félreáll az utból és dühösen káromkodik.

— Az áldóját ennek a méltóságos világnak! Hát erre mind négyesfogaton járnak az emberek!

Szinte várja, hogy egy gyümlöletes pillantást vághasson a kocsiában ülő méltóságos arczába.

De a koci üres. A kocsis megállítja a lovakat s barátságos hagon szólítja meg a poros vándorlegényt. Ez kurtán, dühösen felszelget kérdéseire, de a kocsis nem akarja ezt érezenni s állhatatosan mosolyog. Látszik

kell Fokvárosba megérkeznie. Itjék hogy a harezteren rendkívül veszélyeztetett katonai helyzetet fognak találni. Ugy látszik erről van meggyőződve London lakossága is mert az angol fővárosban ma is oly nagy az izgatottság, a milyenhez hasonlót a jelenlegi angol nemzedék még nem is látott.

Ugy a politikai körökben, mint a kormány táborában is kétségtelennek tartják, hogy a jelenlegi kabinetnek eltávolítása és annak a liberális Roseberyvel való pótlása még ez esztendőben meg fog történni, a mi annál valószínűbb, mert Roseberyt a jobboldalon legalább is úgy szeretik, mint a baloldalon.

A Ladysmith mellett és a Tugelánál e hó 6-ikán vivott ütközetek mind titokzatosabbakká válnak. Mind valószínűbbnek látszik, hogy Ladysmithnél nem is a buroknak ismételt, makacs támadásáról volt szó, mint azt a győzelmi híreket hajhászó egynemely londoni lapok jelentették, hanem inkább White tábornoknak ismétetlen megkísérett, kétségbeesett kitérőseiről. E szerint az eredmény nem is az lehetett, hogy a burokat visszaverték, hanem az, hogy az angolok kitérési kísérletei eredménytelenek maradtak.

Az erőszakoskodással sincs több szerencsésük az angoloknak, mint a hősiességükkel. Az idegen hajók lefoglalásával határozott kudarcot vallottak.

— Németország erélyes föllépésére, tárgyalagos vizsgálatot kellett indítani és az eredmény a teljes felsülés az egész vonalon.

Egy angol lap arról értesít, hogy Joubert, a burok lángeszű tábornoka, nem vesz több részt a hadjáratban. Állítólag elbukott a lova, ő alája került és a hátgerince veszedelmesen megsérült. Vigasztalódjunk e hír olvasásánál az-

az arczáról, hogy okvetlenül barátságot akar kötni az ismeretlenél. Valahol a bethlenfalvi korezmában jó pálinkát mérhet a zsidó, attól jött ilyen barátkozó kedve a kocsiának.

— Úljön fel kied, mondja, elviszem az oláhfalvi határig.

A vándor habozik. Nagy a fáradsága, de nagy a gyűlölete is, melylyel minden iránt viselkedik, a mi nagy urakkal áll vonatkozásban.

A kocsis azt kizsi, hogy a poros fickó azon töpreng, vajjon beleüljön-e a zöld posztóval bevont puha ülésbe.

— Csak oda, oda — biztatja. Itt mellett nem nincs hely, mert ezt a kosár üveget kell magam mellett szorongatnom.

A vándor előveszi jobbik esztét, elszántan mosolyog és fölszáll a kocsiába.

A kocsis kibontja hosszú ostorát, a lovak közé csap s a koci vigan csilingelve repül tova a sima országuton.

A hegyoldalon dolgozó parasztek félbezakított munkájokat az ismerős csilingelés hallatára s levett kalappal köszöntgetnek az alattuk robogó koci felé.

Bizonyosan azt hiszik, hogy a szentmártoni gróf, vagy valami előkelő vendég ül benne.

A vándorlegény illendően tartja, hogy olykor viszonzza a parasztek üdvözlését.

Egy-két szembekocogó paraszti szekér mellett is elsurran a gróf fogat. — A benne ülők alázatosan köszönnek — talán a nagy

zal, hogy az ango'ok már halottnak is mondták a vitéz tábornokot, a kinek orozslánrésze van a burok dícsőségében.

Érdekes számok.

— 1899 november hóról. —

A statisztikai hivatal november havi füzetéből vesszük november hónap népesedéséről a következő érdekes és tanulságos adatokat:

A magyar korona országában élve született 59.013 gyermek. Hét évnél fiatalabb korban 17.598 an. hét évnél idősebb korban 10.865-en haltak el.

Csupán Magyarország népesedését tekintve, azt látjuk, hogy az 1899 év november havában a nép szaporodás 4.500-zal több mint a megelőző évek ugyanezen hónapjában.

Közel 3001-gyel több a születés, s több mint másfél ezerrel kevesebb a halálozás.

A születések aránya legmagasabb volt a Tiszán túl, legalacsonyabb Erdélyben. A megyék közül Trencsén az első, míg az utolsó helyet Krassó-Szörény foglalja el.

A halandóság nagyobb volt a Tisza-Maros szögén, a legkisebb a Dunán túl. Az egyes megyék közül Szabolcs mutatja a legkedvezőtlenebb, Kis-Küküllő a legkedvezőbb arányszámot.

A szaporodás aránya legnagyobb volt a Dunán innen, legkisebb a Tisza-Maros szögén. A megyék közül Mésos szaporodott legjobban, Szilágy a legkevésbé.

A városok közül Kécskémét szaporodott legjobban, Komárom pedig fogyott.

Ami a fertőző betegségeket illeti a tüdővésznek 4473. a difteritisznek 1139. a kanyarónak 437, a szamarhurutnak 499 a vörheny

telivér lónak, vagy a paradírúhis kocsiának — mert a hátul ülő bokréta, poros alakra már föltett kallappal mosolyognak.

A vándorlegény kezdi nem jól érezni magát a kocsiában. Egyszerre eszébe jut valami s ijedten nyul a kalapjához.

No persze! Bizonyos, hogy az az izlettelen bokréta indítja, gunyos mosolygásra a szembe jövőket.

Lekapja a kalapja melől s messze kidobja az ut szélére.

Meg aztán az a por, jaj az utálatos por! Hát hogy is illenek valaki ilyen porosan négyesfogatu grófi kocsiába!

Szorgosan leporolja ruháját, nadrágjának fölhajtott szarát letüri, zsebkendő helyett széles piros kokárdát huz ki zsebéből s avval törli le a port széles cipőjéről. Aztán azt is messze ki dobja a kocsiából. Bityuját pedig, melyet előbb az ülésre dobott maga mellé, most gondosan az ülés alá rejti.

Miután így tőle tehetőleg rendbeszedte magát, jobbát végignyújtja az ülés hátán, bal kezét a csipőjére emeli, leereszkedő mosolygás kíséretében fogadja a szembejövő szekereknek most már inkább alázatos köszönését.

A kocsis feszesen ül a magas bakon. Mintha maga a méltóságos gróf ellenőrizné hátulról mozdulatait s miközben a négy tüzes lovat igazgatja, magában a bethlenfalvi zsidó finom pálinkájára gondol,

Egy fordulónál nagyot ránt a gyeplőszáron s elkiáltja magát;

nek 1079, a hastífusznak hatszázhuszöt halottja volt.

A tüdővésznek legtöbb halottja (710) a Duna-Tisza közén volt; magában Budapesten 165 a legkevesebb (422) a Tiszán innen. A difteritisz legtöbb áldozat (173-at) a Dunán tul szedett, a legkevesebbet (90-et) a Tiszán innén. A szilágymegyei Palicka ny. cz. halottja közül hét difteritiszben mult ki. A kanyaró legerősebben a Dunán innen pusztított, ahol 119 halottja volt, míg a Tiszán tul csak 26. Szamárhurutban legtöbb (95-en) Tiszán tul haltak el, a legkevesebben (29-en) a Tisza-Maros szögén.

A vörheny legtöbb halálózást (259-et) a Tisza-Maros szögén okozott, a legkevesebbet (65-öt) a Tiszán innen.

A veszettségnek és a pellagrának két két áldozata akad:

Udvari bál.

jan 11.

A lécsi udvarnál is megkezdődött a farsang és Kedden este volt az első udvari bál, a mely főképpanálíkább nevezetes, hogy ezen az udvari bálon mutatták be először Stefánia özvegy trónörökös leányát. Erzsébet főhercegnőt, továbbá Frigyes főherceg leányát, Mária Anna és Margit teszkániai hercegnőt.

A bálra meghivottak nagyon lassan gyülekeztek.

Legelsőnek Belopotoczky, jövendő váci főispók volt, utánna mindjárt Bánffy Dezső főudvarmester következett, ki sokáig beszélgetett Wittek osztrák miniszterrel.

A magyar delegátusok majdnem mind megjelentek, ugy szintén a magyar miniszterek. A legtöbb magyar gyöngyörű diszruhában jelent meg.

— Hahó néne! Félre az utból!

Vagy husz lépésnyire a gyorsan ügető lovak előtt összetöporódott paraszt anyóka vánszorog az ut közepén.

Hanem ugy látszik, nagyot hall szegény mert nem igen parkodik, hogy kitérjen az utból.

A kocsis minden erejét megfeszíti, hogy a nekitüzesedett lovakat visszatartsa.

Akkor a vándorlegény fölpattant az ülésről és dühötől rezkető hangon kiált rá a kocsisra.

— Huzz rá, az irgalmát a vén nyomorékjának.

De ebben a pillanatban észére tér. Rös telkedve veszi észre a változást, melyen felőrá óta keresztül ment.

Hogy is feledkezhetik meg az ember any nyire magáról.

A vénasszony már nagy nebezen kitért az utból. A négyes fogat akadálytalanul repül tovább.

A vándorlegény elékapja kicsiny batuját az ülés alól s gondolkozás nélkül kiugrik a kocsiból. Ruhája ujra poros lett, sőt meg is vérezte magát. De azért ugy tetszik neki, mintha valami pokolbéli üstből öntötték volna a hüvös földre.

Összeszedi magát, bevárja az öreg parasztaeszynt s csöndesen beszélgetve kettesben haladnak tovább a falu felé.

Nagy fejtáncot keltett Ugron Gábor fejedelmi alaktja s gazdag diszruhája.

Az osztrákok Szerényon meghuzódva frakkban jelentek meg.

A király amidőn a nagyterembe belépett a cumberlandi hercegnőt vezette Ferenc Ferdinánd trónörökös Stefániát.

Az első keringőt Széchenyi Péter gróf a berlini nagykövet fia kezdte meg Mária Anuncziáival.

A második pár Stefánia leánya volt Kinszky Ferdinánd gróffal.

A király a cerele alatt sokat diskurált Szélllel, gróf Szapáryval, Thunnal.

Nagyon gyöngyörködött a táncokban.

Egyről-másról.

Királyok sorsa 1900-ban.

Egyik londoni csillagészati naptárban érdekes jóslatok jelentek meg az egyes európai uralkodók sorsáról az uj esztendőre. Már százada jelennek meg e naptárban ily jóslatok s ha hiheünk a kiadóknak, nem egyszerű be is váltak.

„Ha Viktoria királynő — olvassa ki az egyik csillagész a csillagaiból — más állam uralkodója lenne, ugy erőszakos halált jósolnék neki. De én azt hiszem, hogy e szigetországban nem is gondol senki arra, hogy erőszakosan vessen véget a királynő életének, annál kevésbbé tenné hát ezt meg.“ Egyszersmind annak ad kifejezést, hogy ebben az esztendőben éri a legtöbb csapás Viktóriát, de reméli, hogy jóslásában csalatkozni fog.

A walesi herceget figyelmeztetik, — hogy vigyázzon egészségére s különösen bal esetektől óvakodjék.

A yorki herceget vagy feleségét valami betegség éri, vagy megrabolják őket.

Hasonlót jósolnak II. Miklós orosz csárnak s egyszersmind azt is mondják, hogy az Uranus és Vénus állása egyáltalán nem kedvez családjá szerencséjének. Különbösen hirtve és szeretetreméltóságának híre növekszik.

II. Vilmos császárnak kedvező lesz az uj esztendő. Barátja lesz az irodalomnak és művészetnek, birodalma pedig nagy előhaladást tesz a kereskedelem és ipar terén.

I. Ferencz Józsefről azt mondja a jósló: „Ezedsége és kedélynyugalma sokat szenved. Birodalmát megingatják a belső nyugtalanságok és vallási villongások. Remélem, hogy személyét nem fenyegeti veszedelem, de a csillagok — ugy látszik — megengednek ily lehetőséget.“

György görög király személyét is veszedelem fenyegeti, az azonban szerencsés lesz ez az év reá nézve. Legfőbb gondja az lesz, — hogy állambáztartást egyensúlyát helyrehozza, — s hogy alattvalói során javitson.

Umbertó olasz királyról így szól a jóslat: „Eredménytelenül működik. Betegség

fenyegeti. Az államügyek rossz állapotban lesznek. Lázadások keletkezhetnek.“

A francia köztársaság elnökének is betegséget és számos gondot jósolnak. Sok munkája és nehézsége lesz, hogy megerősítse kormányát az egyes veszekedő pártok között. Gyűlöléggel, rosszakarattal és gyalázásokkal találkozik.

A kuliszák mögöl.

— Bartóky Matild levele. —

Mikor Perotti, a m. kir. Opera volt tenoristája, eltűnt Budapestről és nagy reményektől eltelve, Amerikának vette útját, sokat beszéltek az opera egy fiatal énekesnőjéről, a ki utitársául szegődött az énekesnek és együtt vitorlázott vele az uj világ felé . . .

Gyöngéd szivbéli regényről irtak az újságok. A szép, fiatal énekesnőt a szerelem kötelékei csatolták Perottihoz s a mikor a sajtóindiskréciók hullámai dagadozni kezdtek — akár csak a tengeréi, a melyeken a szerető pár az uj világ felé vitorlázott — az idegenbe ment tenorista maga irta meg az újságoknak, hogy valóban válik a feleségtől . . . és az uj világban nőül veszi utitársát, az opera fiatal, szép énekesnőjét, a ki tanítványa volt . . .

Aranyos álmok voltak!

Szegény Perotti azt remélte, hogy hangjainak megmaradt érezéből aranyat verhet majd New-Yorkban, de másként történt . . .

Ott, a hol Jean de Reszké-t, Van-Dyck-ot és a világ egyéb híres tenoristái csakugyan aranyba foglalják, nem boldogulhatott, és vesztett reményekkel, szárnyaszegetten volt kénytelen visszatérni a vén Európába.

Egyedül — — —

És szép, fiatal utitársa?

Ott maradt Amerikába és azon dolgozik most, hogy karriert csináljon a művész pályán.

Ez a szép, fiatal énekesnő, a kiről beszélünk, mint mindenki tudja, Bartóky Matild. Az ő kezétől származik az alábbi levél, melyet legutóbb irt egy budapesti zeneművészbarátjának.

A levél így szól:

BELVEDERE HOUSE
4th Ave & 18th St. N. Y.
C. S. Wehrle, Proprietor.

New-York, 1899. deczember 15.

Tisztelt Művész!

Anyám által küldött kedves születésnapi gratulációja csak néhány nap előtt jutott kezemhez. Megemlékezése nagyon jól esett, köszönöm! Nem valami fényesen ünnepeltem okt. 25-ét. Talán, mondhatom, soha még ily szomorúnak nem találtam e nagy napot. Sebaj, jöhetnek még szebb idők is! Vasárnap — mint a hogy a küldött szinlappal jeleztem — fölléptem az itteni német színház vasárnapi hangversenyén.*

* Elöttünk van a new-yorki Germania Theater szinlapja, amely következőleg hirdeti a fiatal énekesnő föllépését:

Erstes Auftreten der ungarischen prima Donna
MATILDE von BARTÓKY.

Óriási sikert arattam; két ráadást kellett adnom. A publikom, mely az utolsó helyig betöltötte a színházat, «ujra» és «éljen» t kiabált, mire a «Hm, hm» meli kedveskedtem. Hazámiai, nevemet olvasva, siettek magyar nótát hallgatni és a drága belépőjegyekért a dollárokat leszurni, nem elégedtek meg hát olasz, francia és német áriáimmal.

A jövő hó elejére két szerződés közül kell választanom. Egy itteni színház és egy hangversenykörútra vonatkozó engagemnt ajánlottak; a napokban határozok és megírom önnek!

Enekleczkéket adok, tanítványaim megvannak teljesen elégedve metódusommal.

Hetenként két-háromszor nagy társaságokba vagyok hívva, ott énekelek egy-egy dalt s mindenütt nagyon tetszem, csak az Ön kíséretét nélkülözöm. Itt egyik zongorista kontárabb a másikkal, majdnem mindig a magam kíséretére szorulok.

Az angol nyelvet erősen tanulom, akár hiszi, akár nem, már egy kicsit beszélni is tudok. Bámulják az angolok vasszorgalmamat.

Az ünnepekre és újévre minden jót, sok szerencsét kívánok magának és kedves családjának!

Isten vele! Üdvözlí őszinte híve

Bartóky Matild.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

uj év elején felhívjuk a közönség figyelmét a **DEBRECZENI HIRLAP-ra** mely pártoktól és kormánytól egyaránt függetlenül, egyedül olvasóközönségének érdekeit szolgálja. A „DEBRECZENI HIRLAP“ a naponta korán reggel széthordandó

„ESTI UJSÁG“

czimű politikai napi lappal együtt:

Égész évre	10 frt
Fél évre	5
Negyed évre	2 frt 50

Az „ESTI UJSÁG“ kora reggeli házhoz hordásáért havonként 10 kr fizetendő, így két lap együttesen házhoz hordatással

január—márciusi 1. évre 2 frt. 80 kr.

Előfizethetni helyben a kiadó hivatalban Kutasi Imre könyvnyomdájában valamint Telegdy K. Lajos-féle könyvkereskedésben és vidéken a postahivatal után.

N A P I H I R E K.

Debreczen, január 10.

— 8 vagy 9. Egyszer már fölemlítettük szavunkat e tárgyban. Most ismét több oldalról eredt felszólítás folytán újlag kérdést intézünk az illetékes hatósághoz, hogy vajjon meddig szándékozik még túrni azt, hogy egyes tanítók kijátszva az egészségügyi bizottság rendeletét, mely szerint a tanítást január és február hónapokon csak 9 órákor szabad kezdeni, önhatalmulag 8 órára cizálják föl, daczára a most beállott ködös, nedves, havas, hideg időnek is, — az iskolába a gyermekeket? Nem szükséges itt bővebb fejtegetésbe bocsátkoznunk. A korai iskolába járás ártalmas voltát tudja minden józan eszű ember s mi épen csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy vajjon az illetékes hatóság érvényt bír-e szerezni az egészségügyi bizottság rendeletének?!

— Szomorú temetés. Szomorú nagyon szomorú temetés vonult ma végig a városban. Tóth József tanár tragikus végű leányát, — Müller Ferencz fővárosi államrendőrségi fogalmazó nejét helyezték örök nyugalomra.

Tegnap számunkban hirt adtunk már a végzetes szerencsétlenségről, melynek Müller Ferencz né aldozatául esett. A mélyen súlytott férj nyomban a katasztrófa bekövetkezése után táviratozott Debreczenbe. szerencsétlen felesége édes atyjához, és kollegiumunk köztiszteletben és szeretetben álló veterán tanárjához Tóth Józsefhez. Elhatározták, hogy a szegény fiatal asszony holttestét hazaszállítják Debreczenbe s itten fogják eltemetni. A holttest ma érkezett meg a vasuti állomásra Szerencsről, hova tévedésből tegnap elvitték, s aztán délelőtt 11 órákor kezdetét vette a szomorú temetési aktus. Halottas kocsiira tették a kopsorót s megindult a gyászmenet. fájó könnyek között kísérve utolsó útjára a megrázó véget ért uri nőt.

A gyászszertartás a Kossuth utcái templomban volt, melyen a kollegium tanárikara testületileg megjelent. Az imát Diecsőfi József ev. ref. lelkész mondta, mely után a főiskolai énekkar énekelt.

És aztán megindult a menet a temető felé s most már ott fekszik a szerencsétlen fiatal asszony a fagyos föld ölében s ujonnan domborult sírhalmára lassu pihékben huli a hó, bevonva szép fehér, csillogó mezzel a sírhalmot, mely egy nagyon szeretett nő, anya és testvér holtteste fölött domborul. Béke és áldás lebegjen fölötté!

— A világhíró doktor halála. Nevezetes embere volt a régi Debreczennek Kempfer Angreth József dr, ki a szabadság harc lezajlása után külföldre menekülven kétszer is bejárta a világot, huzamosabb ideig tartózkodván mindedütt. Majd hazatérve világhíró utjából szülővárosában Debreczenben telepedett le s itt lett a nyughatatlan vérű emberből csöndes kávéházi rörszvendég, a kit az új idők újabb emberei alig-alig ismertek. Most aztán végleg megpihent bolyongó lelke, az öreg világhíró orvos 82 éves korában meghalt. Temetése ma délután 3 órákor lesz. Béke poraira!

— Az állami ménék kiosztása. Az állami méneknek az egyes fedeztetési állomásokra való kiosztása a debreczeni mentelep osztályánál folyó évi január hó 28-án fog megtörténi. A ménkiosztást Lossonezy Mihály miniszteri tanácsos, Budaházy Kálmán miniszteri titkár és Faldallahel Hedad Mihály ezredes fogják bizottságilag eszközölni.

— Aranyhajért — nickel. Gyönyörű tizenhat éves leányával egy összetörődött anyóka állított be tegnap egyik fodrészai fodrász üzletbe. Oda sugott a tulajdonos fülébe. Kérem szépen... nagy nyomorban vagyunk, rics kenyerünk... nem tetszen meg venni a leányom — haját? Meglepődik a fodrász, azután szakértő szemel nézi a leány furtjeit. Gyönyörű szőke Loreley-haj valóságos glória. Fejedelmi szép haj... s oda fordul a leányhoz:

— Hát aztán nem sajnálja a szép haját? Köny csillog a leány szemében aztán lassu hangon susogja.

— Nem! Nem sajnálom... hiszen az édes anyám két nap óta nem evett.

És a fodrász nem vette meg a haját. Hanem igenis pár vendégje hamarosan összeadott két forintot és anya év leány boldogan távoztak el a borbély üzletből.

A hópelyhek pedig követték őket az utcán. Olyan jól esett a fényes pihéknek szerelmes csókokat szórni a büszk, diadalmas szép Loreley furtökre.

— A babona áldozata. A debreczeni kórházban egy szép leány holttestét bonczolták fel Pálfi Eszternek hívták a boldogtalan teremtetést. A vizsgálat, melyet Jene y Sándor vizsg. bírőhelyettes vezetett, kiderítette, hogy Pálfi Eszter babona áldozata. Szerelmes lett egy legénybe, akit személyesen nem is ismert, akivel soha egy szót sem váltott. Váltig törte a fejét, mily módon ismerkedhetnének meg a legévyvel, de mivel nem tudott semmi olyat kitalálni, mi czélhoz vezetett volna, javasasszonyhoz ment tanácsot kérni. A javasasszony ötven krajczár ellenében adott egy üveget kutyatejet és különböző gyökeret azzal a tanácscsal, hogy a szereket tegye a feje alá, meglássa, másnap megjelen a legény és megvallja szerelmét. A leány úgy tett, amint a javasasszony tanácsolta, de mivel másnap nem jelent meg a legény, a szerelem türelmetlenségétől izgatva, megitta a kutyatejet azon hiszzenben hogy most már meg lesz a várt hatás. — Most is csalódott, A szerelmes szavu vőlegény helyett a halál jelent meg, hogy örökre befogja az epedő leány szemét.

— A debreczeni zenekedvelők köre a zenede dísztermében folyó 1899. évi január hó 14-én vasárnap rendezi második hangversenyét a következő műsorral. 1. Massanet 7. „Cid“ czimű palművéből Chiméne nagy áriája. Előadja Zeida Adelaide kisasszony énekművésznő a párisi „Opera Comique“ szerződött tagja. 2. Ahopin Fr. Bölcsődal. Liszt F. Erdőzugás. Vieniawski H. Hangversenykeringő. Előadja Weeber Emil ur, zongoraművész tanár. 3. Haydu J G. dur vonósnegyes. Allegretto. Monette Finan. Előadják: Friedmann József, Szilágyi Imre, Spicz Lipót és Friedman Samu urak. Puccini J. Cohéme dalművéből Mimi nagy áriája. Előaja: Zeida Adelaide uró. 5. Liszt G. Polonaise Es dur. Előadja Weeber Emil ur. 6. d'Hardelet Guy. Romance. Sant toi Goeard Benj. Jocelyn bölcsődala. Előadja Zeida Adelaide uró. Kezdeté 7 és fél órákor pontban.

— Az anyjához szökött. Megható története ez egy kis fiúcskának, aki a törvény ellenében az anyját követelte vissza magának, akitől rideg szívű apja könyörtelenül elszakította. A csöpp emberke bátran és elszántan kopogtatott be a szegedi rendőrség egyik hivatalos szobájába és azt mondja:

— Kérem, ne tessék engem visszaadni a papámnak, mert én az édesanyámnál akarok maradni.

A jegyző vallatja, a fiú értelmes feleletet ad minden kérdésre, okos, nagy szemét a tisztviselőre függeszti és szorongva lesi, hogy mire szánja el magát. Elmondta, hogy őt Scheffer Dezsőnek hívják, az apja Budapesten, lakik és nőszabó. Az anyja pedig Szegeden van, mert a férjétől elváltan él. A törvény őt az apjának ítélte. De az apja nem szereti őt mert csak nemrég is azt mondta neki, hogy menjen tőle és keresse az akasztófáját. Ő zöghát a újévi tringeldekét a vasúthoz vitte ott jegyet váltott magának és elment Szegedre az édesanyjához, akit nagyon szeret.

— De hát kis fiam — szölt a jegyző — szegény ám a te anyád.

A fiú erre közelebb lépett az asztalhoz mint egy egész ember, önérzetesen válaszolt:

— Ó, tudok én dolgozni. Majd keresek én is helyette is.

A tisztviselő megbízta, hogy nem küldi vissza Budapestre, mire a fiu ragyogó arccal elkészönt.

— Egy urinó halála. Részvételt vettük a gyászírt, hogy Kubinyi Lajosné születt Kállay Mária Anna asszony f. hó 9-én meghalt. A fiatal elhalt szeretett urinót két kis árvájával siratja mélyen sulytott férje.

— Megszünteti körözések. A debreceni kir. törvényszék a sikasztással és csalással vádolt Weisz Salamon, Szapácsy Károly és Kovács Juliánna ellen a múlt év folyamán kiadott országos körözést visszavonta. Az erről szóló végzéseket ma hozza a hivatalos „Rendőri Közlöny.”

— Kártyahősök. A legéberabb figyelem sen képes megakadályozni egyesek kártyaszüvenedélyét. Nemcsak a magasabb körökben de iparosok napszamosok között is nagy mértékben el van terjedve ez az átkos süvenedély. A pénzhez való jutás reményében harcot indít egyik ember a másik tárczája ellen a legvadulabb süvenedélylyel. Tegnap a Kis Bikában Dobos József rendőrbiztos Forgács Bálint, Rigó Balázs, Csathó József és Buzás János iparosok és napszamosokból álló komániát lepelt meg huszonegyezés közben. A kártyát és 66 fillért lefoglalta és a kártyázókat, valamint a vendéglőst az illetékes hatóságának bejelentette.

— Egy omhár és — egy kutya. Tagba szakadt, rongyos legény lődörgött a hentes sátrak között. Éhség ritt ki zavaros, véres szeméből, mohón talta tekintetével a jöfőle kolbászokat, szalonnákat és sonkákat. Ostobán ingerelte üres gyomrát a nézéssel, a helyett, hogy elfordult volna, hogy ne is gondolt volna arra, hogy van valami a világon, mi a kínos éhséget csilapítja. De ő csak nézte, bámulta a sátrak deszkáira kirakott holmikát és arra gondolt, hogy melyikből venne, ha pénze volna. Nagy, széles vállu legény volt, tudta hogyha kér, elutasítják. Lomposszőrü, utálatos nagy dög kullgott a sátrak között. A legény nekidült egy fának úgy nézte, hogy motoszkál az a piszkos, czaftos kutya orrával a sáros földön. Kiöltögette olykor, olykor a piros nyelvét, ha valami kis husfoszladék akadt az orra alá. És egyszer csak felütötte bozontos, csuf fejét a lompos, éhes kutya. Nem igen sokáig gondolkozott, az egyik sátor deszkájáról lekapott egy füzérkolbászt és futva vonszolta maga után a csatakos, sáros földön. A hentes káromkodott, egy percig szaladt utána, mások, a kik látták, nevettek rajta. Az a tagba szakadt, széles vállu legény arca sötét lett és egy nagy sóhajjal ezt mormolta magában:

— Istenem, ha én is kutya lehetnék!...

— Hol van Bóde Imre? Megirtuk annak idején hogy Bóde Imre vámos pécsi lakos milyen furfangos módon elkövetett sikasztások és csalások miatt került örszeütközésbe a törvény betűjével. Bóde Imrének most számolni kellene tettéért a debreceni kir. törvényfzék előtt, de az atyafi jobbnak látta megugrani, most aztán országosan körözik a jeles rérfiut

Mulatság.

Január 14. A zenekedvelők körének hangversenye a zenedében.

Január 13-án. A nőegylet vigalma a »Bika« szállóban.

Január 17-én. Jogász bál a »Bika« szállóban.

Január 17 Csizmadia árucarnok táncgalm a Koronában.

Január 27-én. A polgári kör bálja »Bika« szállóban.

Január 27-én Tűzoltó bál a »Margit«-ban.

Február 1-én. A jogász és tisztviselői körjelmez estélye a »Bika« szálló disztermében.

Február 3-án. A vasuti gépműhely tagjainak jelmez estélye a »Bika« szálló disztermében.

Február 4-én. Az »Iparos kör« bálja a »Bika« szállóban.

Február 7-én. Máv. altisztek bálja a »Bika« szállóban.

Február 9. A veres-kereszt egylet mulatsága a »Bika« szállóban.

Február 17. Az izr. nőegylet bálja a »Bika« szállóban.

Február 18. Az iparos ifjuság bálja a »Bika« szállóban.

☉ A debreceni jogász és tisztviselői kör könyvtára javára 1900. évi február hó 1-én esüörtökön az Arany Bika szálloda disztermében zártkörű secessió táncestélyt rendez, kezdete este 9 órakor. Balépő-díj: személy-jegy 4 korona. Család-jegy 8 korona. Páholy-jegy 24 korona. Páholyba lépőknek nem kell külön személy-jegyet váltani. Jegyek esupán a meghívó előmutatása mellett válthatók: Békés Lajos, Schwarz Vilmos, Szent Királyi Tivadar, Weisz Sándor és Zádor Lajos urak üzletében és az estély napján a pénztárnál Bernáth Elemér, elnök Dobieczki Sándor alelnök. Lengyel Imre, alelnök, Dr. Szücs Géza titkár.

Alkalmat akarván a rendezőség nyújtani arra, hogy a merev divattól felszabadulván mindenki, az egyéniséghez illő és a század vég szülte bizarro viseletet választhassa, kérjük tehát, méltóztassanak lehetőleg a secessió irányzatának megfelelő modorban megjelenni. A rendezőség a tánc terem díszítésével biztosítja a geniálitásszülte bizarreriák érvényesülését. A jelmez nélkül megjelenő urakra nézve a frakk kötelező.

☉ Kubelik Jan 8-án kezdte meg vidéki hangverseny körútját Miskolcra, a hol nemcsak az ottani közönség hanem a vidéki nemesség is jelent meg teljes számban. A lelkesedés melyet Kubelik páratlan játékával elért leirhatatlan s mindenki azon véleményben van, hogy Miskolcra olyan sikerült hangverseny még nem volt, Kubelik mint jelezük Debreczenbe is eljön s itt is hangversenyez. Az előjegyzett jegyek László Albert könyvkereskedésében már kiválthatók.

Színház.

HETI MŰSOR.

Csütörtökön jan. 11-én B. bérletben: Dr. Szeeburdi. Eredeti énekes bohózat 3 felvonásban.

Pénteken, jan. 12-én C. bérletben: A becsület. Színmű 4 felv. Irta: Sudermann Hermann.

Szombaton, jan. 13-án A. A menyem. Vigjáték 3 felvonásban.

Vasárnap, jan. 14-én két előadás

délután 3 órakor félhelyárakkal: A baba Operette 4 felv. 7 és félórákor bérletszünetben: A pünkösdi királyné. — Eredeti népszínmű 3 felvonásban.

Hétfőn jan 15-én B. bérletben: A szókimondó asszony. Színmű 4 felvonás. Irta Sardou Viktor.

Keddén, jan. 16-án bérletszünetben fényes új díszletekkel és jelmezekkel újdon ságul először: A görög rabszolga Nagy operette 3 felvonásban. Irta: Sidney Jónás.

* Lili. Csalódott lelkek ábrándos elégiája, melynek hallatán ha nem is sírunk, de kinek parányi multja, s abból pár emléke van, annak, bár ajkán a mosoly, lelke felzokog a dalra: „Óh, mily bohó valék!...” Ismeri mindenki e dalt. Teremtő lelkek kristálygyöngye az, melynek fénye a hallgatók könycsepein török meg. Koporsó e dal, eltemetve benne egy rövidke emlék, egy bűbajos álom, egy rombadólt egész ábránd világ. Hallgatjuk a dalt s míg az édes hangok szívünkbe lopóznak, egymásután merülnek fel a régi emlékek és a lelkünk visszhangzik a bánatos sóhajtól: Óh, mily bohó valék!... Perényi Margit játszotta a cím szerepét. Kedves, de pár helyen nem a valódi, nem az igazi Lili volt. A második felvonásban pillanatokra temperamentuma kiragadta a csalódásában ábrándozóvá vált asszony szerepéből s a népszímvégekben sajátjává lett mozdulatokkal különben bájos játékának művészi összhangját zavarta. Lehet, hogy oka volt ennek partnere, Környei is. Mert Környei játékának darabosságát Plinchard szerepében nagyon is érezhető volt különösen a második felvonásban. Ugy a találkozási jelenet, mint különösen a trombitás dal és a felolvasási próba sok kívánni valót hagyott hátra az 6 részeről. Lehet, hogy a próbákra nem kaptak elég időt, de tény, hogy a színház pár énekes tagjánál a játékban mindig van kiforásolai való. Környeit szép hangja rokonszenves tagjává tette a debreczeni színtársulatnak, kár volna e rokonszenvet megfelelő játékkal is nem erősíteni. Sziklay Hipothete gróf alakítása ismeretes. Kiváló művészzellettel játszott meg az este is a fokozatosan ifjodó öreg urat s a tapsokat, miket kapott megérdemelte. Az előadást szép számu közönség nézte végig

(bl.)

Különfélék.

Fantastikus kép.

Csodálatos alak! A koponyájára Feltett koronából áll minden ruhája; Bolondos egy fejdísz, farsang iza rajta, Lovát sarkantyú és ostor nélkül hajtja. A ló is egy rémkép, titokzatos pára Sovány melle zihál, vért habzik a szája; Ügetve haladnak a végtelen térben, Mit utjokban érnek tapsosák merészen. Kezében a lovas karddal vág előre, Láthatlan tömegre lángot szór belőle. A fagyos temető melynek nincs határa, Mint kényur sajátját aképen vizsgálja; Hálvány napfény dereng a látóhatáron; Ó és ujjkor népe nyugszik it egymáson.

Báró Bálint József.

— Az anya szó az egyes nyelvekben így szerepel:

Angol	mother
Német	mutter
Hollandi	moeder

Angolszász	modor
Dán	moder
Svéd	moder
Olasz	madre
Spanyol	madre
Portugál	madre
Francia	mére
Perzsa	madr
Szanszkrit	mair
Görög	meter
Orosz	mater
Kelta	mather
Arab	am
Héber	em.

CSARNOK.

Illuzió.

— Elbeszélés —

A mesternek ragyogtak a szemei:
— No, ez éppen kapóra jött. Megve-
neljük Elzának azta kalapot. Félmeztelenen hen-
teregnek, itt nagyobb szükségük volna
valami ruhafélére, miut az asszonynak a
franci akalapra; de miért rontottam volna
el a boldog ember örömét? Hiszen különben
sincs beleszólásom.

A lelkesedés egész arcját megvilági-
totta s én azon tűnődte milyen lehet az a
nő, ki oly lelkesedésre képes gyulasztani ezi
az embert.

Gazdasszonynak ugyan nem igen lehet
valami fő gazdasszonnyak, anyának sem igen
lehet valami gondos jó anya. De ugyan mi-
kor kellett a művészeknek a jó gazdasszony
s a gondos anya? A mosolygó habarcsz kel-
lett, a szőke göndör haj, mely kisiklott a
kalap alól, a csókolni való szájaeska, az
kellett.

— Ha látta volna, kérem, mikor én elő-
ször megpillantottam rózsaszín ruhájában.
Valóságos angyal volt, kérem. Félénken te-
kintett körül barna őzike-szemeivel s el akart
futni előlem. De én utána. Akkor még für-
gőbb legény voltam. Egyenesen bérontok
hozzájuk s azt mondom az anyjának: Sze-
retem a leányát, ezt az angyalt. . . Azt hit-
ték, hogy megbolondultam. Minthogy azon-
ban a tisztességes kérőt meg kell becsülni
az olyan szegény asszonynak, a ki csak a
varrásból meg a rokonok támogatásából ten-
gődik, hát engem is leültettek szépen. «Le-
gyen szerencsénk máskor is», mondta az
asszony. Megkérdeztem Elzát, hát ő szívesen
lát-e? Előbb megrezent, aztán elnevette
magát. De kicsoda édes, bűbajos nevetés
volt az. Két hét múlva már a mátkám lett.

Művészbarátom mosolyogva bólogatott
az arckép felé, mintha azt kérdezné tőle:

— Ugy-e, így volt, kedves?
S az arckép visszamosolygott rá. Per-
sze hogy úgy volt.

— A konzervatóriumban a tanárok össze-
csapták a kezüket: Szerencsétlen fiatal em-
ber, mit művel? El akarja temetni magát,
mikor önre oly fényes jövő vár? De nekem
beszélhetek. Mit művelek? Hát haza viszem
az én angyalomat. Tán nem volt igyazam?
Persze hogy egy kissé bajlódunk. Sok a gond.
Uten vannak már a gyerekek. Az öreg asszony
is él még, az anyósom, csak a lábán nem
bir járni a köszvénye miatt.

Kihallatszott a másik szobából az öreg
asszony veszekedő hangja. A gyerekekkel
pörölt.

— A mama egy kissé házsártos, — val-
otta be a szegény ember — de hát kérem,
ha valaki mindig betegeskedik, csak nem
lehet jókedvű.

Másképp nincs semmi bajuk, csupa bol-
boldogság volna az életük, csak a házi ur
zaklatja a házbérért s az a pimasz szatócs
nem akar már tovább hitelezni.
(Vége köv.)

Börkecsik díjazabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Rapszámra.		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	3	2
II. Díjazásra.		
Fél órára	40	30
1/2 órára	60	45
Egy egész órára	80	60
Minden következő órára	40	30
Az utolsó órán túl félórára v. kevesebb időre	20	15
III. Egyes időtartókat.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város sorompóián belül	50	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetősekud (valiáskülönbőség nélküli), ha a végintézés a templomban történik, átmenetileg és vissza	2	1 40
A háztól s onnan a temetőre ki és vissza	1 20	80
A színházba menet	80	40
A színházból jövet	80	60
Bármely vasuti indókész vagy rakterhek nap- on menet vagy jövet kési táskával	50	80
Éjjel	80	60
A kocsi mellé elhelyezett minden darab málha után külön 10 krajczár díj jár.		
A korcsolyázó, vagy csónakázó tóhoz, csukorgyár, légszuszogó, kertészeti együt- és gőzmalomhoz menet vagy jövet	50	80
menet és visszajövet egy órai várakozással	80	60
A nagyerdői fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldézés menet vagy jövet	50	80
menet és jövet egy órai várakozással	1	70
minden következő órára	60	40
Külső barom- és lövésárterre oda és viss- za egy órai várakozással	1 20	50
minden következő órára	40	30
Katonai lakanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	80	60
menet és visszajövet 1 órai várakozással	80	80
minden további órára	40	

Zene-estélyek.

A Bika kávéházban szerda: Rácz Károly
és Magyar Testvérek vasárnap: Veress
Tóni.

A Bika étterem kedd: Veress Tóni és
Magyar Testvérek vasárnap: Rácz
Károly.

A „Balaton” kávéházban hetenkint két-
szer Csütörtökön és Vasárnap csigányzerek
játsszik.

Az „Angel Királyné” kávéházában Ked-
den este Magyar Testvérek. Csütörtök és Pén-

tek este Rácz Károly. Vasárnap felváltva
Rácz és Magyar Testvérek tartanak zene-
estélyt.

A „Központi kávéházban” naponta fel-
váltva Rácz Károly és Magyar Testvérek
zenekara játszanak.

A „Magyar király” kávéházban Kedden
és Csütörtökön felváltva Rácz Károly és Kis
Béla zenekara tart zene-estélyt. Szombaton
este a helybeli 39-ik gyalogezred zenekara
játsszik.

A „Corsó” kávéházban zeneeste hetenkint 3
szor. Hétfőn Magyar Testvérek, Szerdán Kis
Béla és csütörtökön Rácz Károly zenekara
játsszik.

1498. v. k. szám.
18:9.

Arverési hirdetemény.

A debreczeni kir. bírósnak
V. I. 6410 1899. P. számú vég-
zése folytán közhírré tétetik, miszerint
Schwarz Vilmos részére Betelheim
Lajosné debreczeni lakostól 254 frt
kr. tőke, ennek 18 évi esedékes 5%
kamatai és eddig összesen 43 frt.
30 kr. perköltség erejéig 1899. évi
Február hó 23-én bíróság lefoglalt
és 342 art kr-ra becsült butorokból
álló ingóságok 1900. évi Január hó
13-án d. e. 10 órakor kezdetét ve-
endő és piacz utca 71 sz. alatt meg-
tartandó nyilvános bírói árverésen, a
legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz
fizetés mellett, szükség esetén becsá-
ron alól is elfognak adadni.

Debreczen, 1899 évi Deczember
hó 13-án.

Sugar Gyula.
bírói kiküldött.

(Neustein-féle ERZSÉBET labdacok.)

SZÉK SZORBULAS

a legtöbb betegségek forrása ellen. Czukrozott külsejük végett még gyermekek is
szívesen veszik

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 15 kr., egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120
pilulát tartalmaz, csak 1 forint o. ó.

ÓVAS! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjünk határozottan
doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros-fekete nyomtatásában „Szent
Lipót” és „Neustein Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva. A keres-
kedelmi törvényeséskéleg védett csomagjaink aláírásunkkal van ellátva.

Neustein Fülöp

„Szent Lipóthoz” címzett gyógyszerára
WIEN, I. Plankengasse 6.

Raktár Debreczenben: Rothschnek V. Emil, Tóth Béla, Balassa Ödön, Miha-
lovits István, Muraközy László és Füleki Pál gyógyszerárában.

Közgazdaság.

Budapesti gabonafőzsda.

— Weisz József budapesti terménybizományi czég —
— lentésa. —

Debrecze, január 11

Készáru tartott

Okt. buza	7.81 - 82
Okt. rozs	6.67 - 68.
Októberi zab	4.98 - 98
uj tengeri 1899	4.92. - 93

Állatvásár.

Bécsi sertésvásár. A st.-marxia központi vásáreszernakba ma megtartott sertésvásáron bejelentettek 10658 darabot, ebből a vásár elején folyajtottak. Fital sertést 4151 darabot magyar hízott sertést 5751 darabot, összesen 9905 darabot. Közvetben az irányzat slénakébb bágyadt volt.

Jegyzések: kilogrammra 65 sulyban (a fogyasztási adó nem számítva) Első rendű sertés 38-39¹/₂ kr., kivétel — kr., közép minőségű 37-38 kr., könnyű sertés 35-37 kr. fiatal sertés 34-42

I. Készáruüzlet.

Eladatok: Buza. Tiszavidéki: 1500 mm. 80 k. 8 forint 60 krajczáron 5000 mm. 80 k. 8 forint 0 krajczáron, 100 80 k. 8 forint 30 krajczáron, 100 mm 80 k. 8 forint 25 krajczáron 100 mm. 90 5 k 8 forint 35 krajczáron, 30. mm. 80 k. 8 forint 10 krajczáron, 36) m n. 797 k. 8 forint 70 krajczáron, 200 mm 79085 8 forint 30 krajczáron, 100 mm. 79 4 kr — rint 25 krajczáron, 300 mm. 79 k. 8 forint 10 krajczáron, 100 mm. 792 k. 8 forint 22 és fél krajczáron, 200 mm. 79 k. 8 forint 20 krajczáron, 100 mm. 79 4 k. 8 forint 20 krajczáron, 500 mm. 79 k. 8 forint 4) krajczáron, 40) m n: 795 k. 8 forint 20 krajczáron, 100 mm. 79 kr 8 forint 15 krajczáron, 100 mm, 785 k. 8 forint 25 krajczáron, 250 mm. 785 k. 8 forint 25 krajczáron, 150 mm. 78 k. 8 forint 15 krajczáron, 400 mm. 78 k. 8 forint 16 krajczáron 1 0 mm. 78 k. 8 forint 10 krajczáron 570 mm 78 k. 8 forint 05 krajczáron, 100 mm. 775 k. 8 forint 15 krajczáron, 550 mm 775 k. 8 forint 15 krajczáron, 300 mm. 76 k. 8 forint 90 krajczáron, 300 mm 76 k. 7 forint 75 krajczáron, 100 mm. 755 k. 7 forint 90 kr n, 100 mm. 75 k. 7 forint 85 krajczáron, 200 mm. 735 k 7 forint 70 krajczáron mind három hónapra.

Erdélyi: 100 mm. 785 k. 7 forint 90 krajczáron, 10) mm. 775 k. 7 forint 60 krajczáron mind három hónapra.

Rozs: 100 mm. 6 forint 05 krajczáron, 100 mm. 6 forint 20 krajczáron, 200 mm. 5 forint 90 krajczáron, 100 mm 6 forint 15 krajczáron, mind három hónapra.

Pestmagyevidéki: 100 mm. 81 k 8 forint 20 krajczáron, 200 mm. 80 k 8 forint 35 krajczáron, 400 mm 795 k. 8 forint 2) krajczáron 100 mm. 79 k. 8 forint 15 krajczáron, 200 mm. 79 k. 8 forint 30 krajczáron, 100 mm 788 k. 8 forint 05 krajczáron, 100 mm. 785 k. 8 forint 10 krajczáron, 100 mm. 78 4 k. 8 forint 15 krajczáron, 200 mm. 765 k. 7 fo 75 krajczáron, 1800 mm. 758 k. 8 forint — krajczáron, 100 mm. 747 k. 7 forint 90 krajczáron 800 mm. 745 k. 7 forint 87 és fél krajczáron.

Kőbányai sertéspiacz. December 27. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 kg-on felülit — kr. Közép (páronkin 3000-340 klg. sulyban) — kr. Fital nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 41-41¹/₂ krig. Fital közép (páronkón 25-320 klg.) 42-42¹/₂ krig. Fital könnyű páronkint 250 klg-ig terjedő sulyban 43-43¹/₂ kr. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kg. felüli sulyban) 41¹/₂-42 krajczárig, közép (páronkint 240-260 kilogram sulyban) 42-42¹/₂ krajczárig. Könnyű (páronkint 240 kilogr.-ig terjedő sulyban) 40-42¹/₂ krajczárig.

Vasuti menetrend

Érvényes 1899 Október hó 1-től

— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen Budapest (M. áll. v.-tól.)

Debreczenből indul		V o n a t		Erkezik	
P.-Ladány*	12.— déli	Vegyesvonat	1.28	délután	
P.-Ladány	3.37 délután	Tv. sz. sz.	5.13	délután	
P.-Ladány	8.15 este	Személyvonat	9.45	este	
Budapest	9.01 délelőtt	Gyorsvonat	1.50	délután	
Budapest	12.36 délután	Személyvonat	8.10	este	
Budapest	10.27 éjjel	Személyvonat	5.45	reggel	
Debreczen—M.-Sziget					
Királyháza	5.22 reggel	Személyvonat	1.10	délután	
M.-Sziget	3.— reggel	Személyvonat	9.50	délután	
M.-Sziget	3.56 délután	Személyvonat	10.50	éjjel	
M.-Sziget	6.46 este	Gyorsvonat	11.18	éjjel	
Szatmár	8.20 este	Tv. sz. sz.	12.46	éjjel	
Debreczen—Szerencs					
Szerencs	8.25 reggel	Személyvonat	11.26	délután	
Szerencs	4.01 délután	"	7.03	délután	
Szerencs	7.— este	"	10.30	éjjel	
Debreczen—Füzes-Abony					
Füzes-Abony	4.42 reggel	Vegyesvonat	10.24	délután	
Tisza-Füred	4.16 délután	"	7.56	este	
Debreczen—Nagy-Léta—Vértés					
N.-Léta—Vértés	8.35 reggel	Vegyesvonat	10.43	délután	
N.-Léta—Vértés	4.21 délután	"	6.15	délután	
Debreczen—Tisza-Lök					
Tisza-Lök	5.28 reggel	Vegyesvonat	9.17	délután	
"	4.06 délután	"	7.29	este	
H.-Nánásig	11.20 déli	"	1.18	délután	

* Minden kedden.
**Csak Tisza-Füredig

Budapest—Debreczen

Debreczenbe érkezik		V o n a t		Indul	
P.-Ladány	7.40 reggel	Tv. sz. sz.	6.05	reggel	
P.-Ladány	5.14 reggel	Személyvonat	4.06	reggel	
Budapest	3.36 délután	Személyvonat	9.15	délután	
Budapest	6.26 este	Gyorsvonat	1.55	délután	
Budapest	2.33 éjjel	Személyvonat	7.05	este	
M.-Sziget—Debreczen					
Szatmár	7.51 reggel	Személyvonat	4.—	reggel	
M.-Sziget	12.16 délután	Személyvonat	6.—	reggel	
Királyháza	6.45 este	Személyvonat	1.22	délután	
M.-Sziget	8.56 reggel	Gyorsvonat	4.50	reggel	
M.-Sziget	10.12 éjjel	Személyvonat	3.50	délután	
Szerencs—Debreczen					
Szerencs	8.07 reggel	Személyvonat	5.—	reggel	
Szerencs	12.21 délután	Személyvonat	9.07	délután	
Szerencs	7.55 este	Személyvonat	5.10	délután	
Nagy-Léta—Vértés—Debreczen					
N.-Léta—Vértés	7.18 reggel	Vegyesvonat	5.25	reggel	
N.-Léta—Vértés	3.13 délután	"	1.05	délután	
Tisza-Lök—Debreczen					
TiszaLök	8.17 reggel	Vegyes vonat	5.06	reggel	
TiszaLök	6.35 este	"	2.35	délután	
H.-Nánás	3.30 délután	"	1.30	délután	
Füzes-Abony—Debreczen					
Tisza-Füred	8.— reggel	Vegyesvonat	4.18	reggel	
Füzes-Abony	5.43 délután	"	11.35	délután	

Nagy Képes Világtörténet

Képes diszmu a művelt közönség számára.

ÁLDÁSSY ANTAL, BOROVSKY SAMU, FOGARASSY ALBERT, GERÉB JÓZSEF,
GOLDZIER IGNÁCZ, GYOMLAY GYULA, MIKA SÁNDOR

közreműködésével szerkeszti

MARCZALI HENRIK

Mintegy 2500 szöveggel, 500 műmelléklettel, 60 színes mülappal
50 történeti térképpel, 8500 szövegoldallal.

Megjelenik tizenkét
kötetben

fárasztó, tehát soha meg
nem sárguló papíron.

Egy-egy kötet ára
rendkívül díszes félbőr-
kötésben, bőrháttal és
vázumtáblával

8 frt.

Minden kötetben egy-egy
kötet jelenik meg.

Megjelenik füzetes
kiadásban is

240 füzetben.

Több füzet semmikép sem lesz.

Hetenkint egy füzet fog
közrebocsátatni.

Egy-egy füzet ára

30 kr.

A füzetes kiadáshoz díjazás-
kötési táblák szállítanak.

Nagy Képes Világtörténet megszerzhető:

a) Füzetes kiadásban hetenkint 30 kros füzetekben
minden rendes házi könyvtárnál.

b) Kötetes kiadásban 12 kötetben, 8 frtjával

a) kötetenkinti utánvétellel bérmentve,
b) havi 1 frt 50 kros részletfizetésre.

*

A rendelések a helyi könyvtárakhoz vagy a közeli kiadóknak intézendők.

*

Tájékoztató képes prospektust

vagy
mutatványfüzetet

ingyen és bérmentve

küld a mű kiadóhivatala

Budapest, VIII., Üllői-ut 18. szám

Nagy Képes Világtörténet célja.

Jelen munkával az első nagy világtörténeti mű jelenik meg magyar nyelven.
Tervében, céljában, eszközeiben, alakjában és terjedelmében egyaránt nagy és je-
lentős ez a vállalkozás.

A magyar tudomány nyújtja a magyar közönségnek az élet könyvét, a világtörténetet.

Nemzeti művelődésünkre nézve fontos mozzanat ez.

Egy régi hiány pótlása, egy régi szükség kielégítése, egy régi kötelesség teljesítése.

Nagy Képes Világtörténet illusztrációi.

A Nagy Képes Világtörténet összes illusztrációi kizárólag egykoru vagy korhű ábrázola-
tok lesznek. Képes mellékletei, történeti térképei, a szöveg közé nyomott rajzokkal és
írásműveléssel a Világtörténet egy olyan kicsinyített történelmi muzeumot nyújtanak az előfizető-
nek, a minőt a maga valójában lehetetlen beszerezni. Ezek a nagy európai muzeumokból,
családi és nyilvános könyvtárakból és levéltárakból, építészeti műemkekéről egybegyűjtött s a
legnagyobb műszaki tökéletességgel reprodukált illusztrációk rendkívül emelik a mű becsét,
az egésznek művészi értékét adnak.

Ez a tizenkét kötet a legfényesebb magyar könyvek közé tartozik.

Ez a tizenkét hatalmas könyv arra való, hogy nemzetünk minden műveltségének tanítványa

barátja, tanácsadója, minden uri háznak ékessége legyen.

A mű kiadására egyesült két könyvkiadó intézet bizalommal ajánlja, tehát nagy,
magyar vállalatát a nagy magyar közönségnek.

Franklin Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.

Révai Testvérek

irodalmi intézet részvénytársaság.

Előfizető gyűjtők szíveskedjenek a kiadóhivatalhoz fordulni.

Hangszer-gyár.

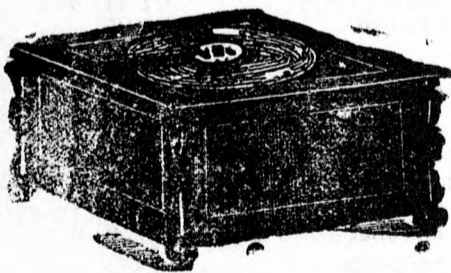

Csász. és kir. udvari szállítók.

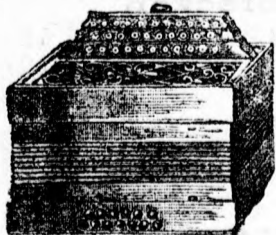
Sternberg Armin és Testvére.

Főraktár és iroda: Budapest, Kerepesi-ut 36.

Minultr-Ariston.

Ezen új találmányu hájos hangszere a leg
kedveltebb magyar vagy más nótákat el-
huzhatja még az is, kinek fogalma sincs a
zenéhez. Ára 8-60 a, kóták darabja 25 kr.

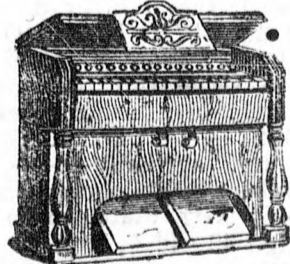
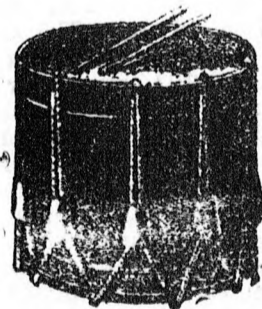

Kitűnő hangu harmonikák
3 frtótól feljebb 4, 5, 6, 8, 10 frt.

Zongora-termék:

Kossuth Lajos-utca 22.
(Károly-körút sarkán)

Zenepalota.

Iskolai hegedűk.

Dallama csengő, egyenlően tömör erőteljes
hangu zongorák a legdusabb vá-
lasztékban.

Mindenütt elismert, saját gyártmányu
iskola, szalon és egyházi harmo-
niumok.

Képes árjegyzék: a) harmonikákról, Erard valamint a Feurich világhírű zongorák egyedüli képviselője, b)
mechanikai zenélő művekről és zenélő dísz tárgyakról, c) az összes egyéb hangszerekről, mint hegedűk, fuvolák, cimbálmok,
citerák, harmoniumok, zongorák sibról ingyen és bérmentve küldetik, csak megnevezendő, hogy miféle hangszerről
kivántatik az árjegyzék.

Vendéglősőknek zenélő automata.